

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Pensament polític i social de l'Edat Moderna

Titulació: Humanitats

Tipus d'assignatura: Optativa

Crèdits ECTS: 4,5

Descripció

1. Descripció, objectius i propòsits de la formació: Estudi de les principals tendències i dels autors clàssics del pensament polític i social d'Occident durant els segles XV-XVIII mitjançant el contacte directe amb els textos originals:

Objectius. Al final del curs l'alumne haurà après a:

1. Interpretar el vocabulari polític de l'època.
2. Analitzar els usos i pràctiques polítiques característics d'aquest període.
3. Valorar determinades qüestions polítiques del present des d'una perspectiva històrica a partir de la utilització dels autors i de les teories polítiques d'aquests segles en l'actualitat, particularment a la premsa.
4. Relacionar els conceptes polítics amb d'altres àmbits d'estudi (art, filosofia, literatura).
5. Exposar, argumentar i rebatir, de manera oral i escrita, determinades qüestions dels continguts tractats.

2. Temari

1. La història del pensament polític. Introducció historiogràfica.
2. El poder polític del Papa i de l'emperador a finals de l'Edat Mitjana. L'escolasticisme.
3. Els fonaments de l'estat modern.
4. La raó d'estat: Maquiavel, maquiavelisme i antimaquiavelisme.
5. L'estat i Déu. Les concepcions polítiques de la Reforma.
6. La teoria de la "guerra justa" entre els estats. Francisco Vitoria i l'Escola de Salamanca.
7. L'utopia. Les utopies del Renaixement.
8. Les doctrines contractualistes i la teoria de l'absolutisme. De Joan Bodí a Tomàs Hobbes.
9. La pràctica política del "valimiento". El dret de resistència. El pensament polític de les revoltes i revolucions.
10. El parlamentarisme anglès: Locke.
11. La filosofia política de la Il·lustració francesa: Voltaire, Montesquieu i Rousseau.
12. El pensament polític de la Revolució Americana i de la Revolució Francesa.

3. Bibliografia

a) Bibliografia de consulta.

És molt útil tenir a mà un diccionari de termes històrics i/o polítics. Els de Molina (1998) i Sánchez (1998) són senzills i tenen un caràcter molt introductori; més complexitat es pot trobar a l'obra dirigida per Miller (1989). Els manuals clàssics són els de Sabine (1980 –1937–), Chevallier (1983-1984) i Touchard (1987 –1959–) però els més útils per a la finalitat d'aquesta assignatura són els de Giner (1987), Vallespín (1990) i Prieto (1993). El manual de Prieto és particularment útil per l'ordre dels continguts i per les contextualitzacions històriques i els mapes que obren cada capítol. El llibre de Vallespín té un caràcter més assagístic, igual que les obres de González Seara (1995) i Hampsher-Monk (1996). Els fonaments del pensament polític modern han estat magistralment exposats per Skinner (1985-1986).

- Jean-Jacques CHEVALLIER (1983-1984), *Histoire de la pensée politique*, Payot, París.
- Salvador GINER (1987), *Historia del pensamiento social*, Ariel, Barcelona.
- Luis GONZÁLEZ SEARA (1995), *El poder y la palabra. Idea del Estado y vida política en la cultura europea*, Tecnos, Madrid.
- Iain HAMPSHER-MONK (1996), *Historia del pensamiento político moderno. Los principales pensadores políticos de Hobbes a Marx*, Ariel, Barcelona.
- David MILLER (dir.) (1989), *Enciclopedia del pensamiento político*, Alianza, Madrid.
- Ignacio MOLINA (1998), *Conceptos fundamentales de ciencia política*, Alianza, Madrid.
- Fernando PRIETO (1993), *Historia de las ideas y de las formas políticas*, vol. III, *Edad Moderna (1. Renacimiento y Barroco)* i (2. *Ilustración*), Unión Editorial, Madrid.
- George H. SABINE (1980), *Historia de la teoría política*, Fondo de Cultura Económica, México-Madrid-Buenos Aires.
- Elena SÁNCHEZ DE MADARIAGA (1998), *Conceptos fundamentales de Historia*, Alianza, Madrid.
- Quentin SKINNER (1985-1986), *Los fundamentos del pensamiento político moderno*, Fondo de Cultura Económica, México, 2 vols.
- Jean TOUCHARD (1987), *Historia de las ideas políticas*, Tecnos, Madrid.
- Fernando VALLESPÍN (ed.) (1990), *Historia de la teoría política*, Alianza Editorial, Madrid, 1990, 3 vols.

b) Lectures del curs (obres d'època).

